

נשים וטכנולוגיות רפואיות

אפריל- מאי 2010 | מס' 1

אשה לאשה- מרכז פמיניסטי חיפה

www.isha.org.il

Wmt.isha@gmail.com

רחוב ארלוזורוב 118, חיפה.

חברות וחברים יקרים

אנו שמחות להציג בפניכם את הגליון האינטרנטי הראשון שלנו. מטרת גליון זה ואלה שיבואו אחריו, הינה לקדם שיח חברתי - פמיניסטי בסוגיות הנוגעות לטכנולוגיות רפואיות בכלל ולטכנולוגיות פריון בפרט. אנו מזמינות אתכם לקרוא וכן נודה לתגובות, הארות והצעות לכתיבה.

"הכל קשור דבר בדבר"/ חדוה אייל

"השבוע שודרה בתוכנית כלבוטק כתבה שעסקה ב"קומבינה" של סוחריו פריון. הקריין הזדעק - מרמים אתכם, מוכרים לכם ביציות של שחקניות פורנו. דברים אלה ראוי שידונו במסגרת הדיון המתמשך בתעשיית הפריון ובפנים השונים של משוואת ההשתוקקות לילד אל מול המחירים הכלכליים, הגופניים והנפשיים של הצדדים השונים המעורבים בתהליך. בשנים האחרונות פרצה תעשיית הפריון את גבולות המדינה והפכה לשוק בינלאומי, מעין "סופרמרקט בינלאומי" של איברי רבייה. המסע לילד חובק כיום עולם - ממדינה אחת קונים ביציות, בשנייה משכירים רחם, ולפי הכתבה, כמו בחו"ל צריך תמיד להיזהר מרמאות מקומית במסגרתה ימכרו לכם ילדים "לא רצויים", "לא איכותיים" מספיק. בואו נעצור לרגע את גלגלי המסע ונקדיש מחשבה לאותו "סופרמרקט" אנושי גלובלי. בשונה ממוצרים מיובאים אחרים, כמו בגדים נחשקים או ריהוט האופנתי, כאן מדובר בשוק שהמוצרים הנמכרים בו הם גופי בני אדם וליתר דיוק נשים".

[להמשך קריאה "הכל קשור דבר בדבר"](#)

חשבת על תרומת ביציות? על הקמפיין האינטרנטי שלנו

תרומת ביציות היא תהליך בו שואבים ביציות מגופה של אשה אחת כדי לבצע הפרייה מלאכותית בגופה של אשה אחרת או כדי לבצע מחקרים גנטיים. האשה ממנה לוקחים את הביציות עוברת טיפול אינטנסיבי הכולל זריקות יומיומיות של הורמונים ואז נשאבות מתוכה הביציות בהרדמה מלאה. הטיפול ההורמונלי והשאיבה כרוכים בתופעות לוואי ובסיכונים רבים. בעצם זו אינה תרומה, אלא מכירה של ביציות, ומכונה פרויות, מוסדות מחקר וחברות תרופות מרוויחים הרבה מאוד כסף מהשימוש בביציות. בארץ התהליך עדיין אינו מעוגן בחוק ואינו תחת פיקוח ונשים שמוכרות ביציות אינן מוגנות מפני ניצול. אם את חושבת למכור ביציות רצינו להגיד לך שזה תהליך מורכב ומסוכן, חשוב שתלמדי אותו ותביני את כל ההשלכות כדי שתוכלי להגן על עצמך. אנחנו באשה לאשה חקרנו את הנושא, ונשמח לחלוק איתך את הידע שלנו.

[להמשך קריאה להיכנס לקמפיין, לצפות ולשמוע.](#)

על מושג ההורות/ ענת גרינשטיין

"בעשורים האחרונים מתחוללים שינויים חברתיים וטכנולוגיים שמרחיבים את מושג ההורות. אם בעבר הדגם המקובל היחיד להורות היה אמה ואבא נשואים, שמולידים ילדים או במקרים מסוימים מאמצים אותם, הרי שהיום יש הורים יחידים מבחירה, זוגות הורים לא נשואים או זוגות חד מיניים, ואף הורות בשלשות וברביעיות (כמו למשל במקרה של זוג הומואים ואישה או זוג הומואים וזוג לסביות בהורות משותפת). אבל השינוי מרחיק לכת הרבה יותר ממספר האנשים המעורבים בהורות- הטכנולוגיה והשינויים בתפיסות החברתיות סביב האפשרויות הטכנולוגיות מביאים לגידול משמעותי במספר האנשים (ובעיקר הנשים) הקשורים ביולוגית לילד מסוים אך אינם מתפקדים כהוריו או מעורבים בחייו בשום צורה".

[להמשך קריאה על מושג ההורות](#)

"מה בין פיתוח ההליך הרפואי של תרומת ביציות ובין מבנה המשפחה הנורמטיבי ושיח האמהות בישראל"/ אדוה שי

"הדרך בה מדענים ביולוגיים מתארים את תגליותיהם לגבי הטבע מעוצבת על-ידי התרבות ממנה הם יוצאים. כיוון שהתרבות שלנו היא פטריארכלית, ונשענת על דימויים וסטריאוטיפים קבועים, המנציחים את הגדרתה העצמית כגברית, רמה וכובשת, נציגה יגדירו את תוצרי התבוננותיהם המחקריות,

באמצעות ביטויים הנשענים על אותם דימויים וסטריאוטיפים. במעגליות אירונית, הדימויים החדשים של ייצוג הטבע, ימשיכו להזין ולקבע בתורם את התפישות שבבסיס החברה והתרבות, שממילא הביאו להגדרתם שלהם".

להמשך קריאה מה בין פיתוח ההליך הרפואי של תרומת ביציות ובין מבנה המשפחה הנורמטיבי ושיח האמהות בישראל

סיכום הכנס: טכנולוגיות פריון חדישות- בין רפואה לחברה/ ד"ר כרמל שלו

"השיח הציבורי מכיל קולות פוליטיים, רפואיים, משפטיים, אתיים, הלכתיים וצרכניים שכולם תומכים בשימוש בטכנולוגיה. המדינה מעודדת ילודה, הרפואה מקדמת קידמה מדעית, בתי המשפט מגנים על הזכות להורות, אתיקנים ממליצים על חירות הפרט וחופש המדע, הקול ההלכתי מפציר 'פרו רבו', והקול הצרכני זועק את מצוקת העקרות.

אולם קול הביקורת של חוקרי התרבות נעדר מהשיח הציבורי. קול זה מצביע על מחירים לבריאות של נשים וילודים; לחצים תרבותיים ששוללים את חופש הבחירה של נשים בקשר להורות; צריכה נורמטיבית של הטכנולוגיה עם דפוסיים של שימוש יתר והתמכרות; החפצה ופרגמנטציה של גוף האישה עם תופעות של ניצול נשים נחלשות כפונדקאיות ותורמות ביציות; ברירה אויגנית של תינוקות 'מושלמים'; ומניעים של עשיית רווח בשוק גלובאלי של יזמות רפואית.

מטרת ההתכנסות הייתה להזין את הידע החברתי אל תוך השיח הציבורי, ולהציף את הבעיות שמטרידות את המשתתפים בשיח כן ופתוח, תוך כבוד וקשב לזולת".

להמשך קריאה סיכום כנס- מפגש מטפלים וחוקרים

בעקבות הכנס "משפחות הקשת" / דורית אברמוביץ'

"... כדי להיות קוויר, כדי להחריג את עצמך פוליטית מהנורמה והנורמטיביות ההטרוסקסואלית, חובה עלייך ועליך לקחת אחריות על היעדר ניצול הטרו-סקסיסטי- כלכלי-חברתי, בין השאר על ידי הבנה כי בעודך שוכר/ת רחם ובמפגין מתעלמת מהמחירים שמוטלים בשל כך על האשה ועל מעמדה הכלכלי-חברתי, את/ה משלבת ידיים בדיוק עם אותן נורמות סטרייטיות- קפיטליסטיות להחריד, מבית היוצר של הסטרייטיות הקפיטליסטית על רעותיה החולות ביותר".

להמשך קריאה בעקבות הכנס משפחות הקשת

חושבים על הורות אחרת?

נקודה לאחשבה	כל אחת/ה והאורגן שלה/ה – אנשים זכרים לרשת להקן על יצמאם לבד	אתמאודר עם כך בנוד 20 שנה כשנב ייבחי ישאלו שאלות	לא משנה לי	סמני V מתחת לתשובה המתאימה
				הזכות להורות חשבה יותר מזהות נשים
				במצב של בני ומצוקה כלכלית, משרת איברים והעסקות חלקי גוף יכולה להיות פתרון ראוי
				היותי קנה שריתי פונדק את מאישה גם אם ידוע לי שהיא חיה בעם י אין לה אפשרות קיום אחרת
				משפחות עם המשפחה החדשה מרכיבת מהג הורים וילדה בלבד

** תשובות מצבר לדף

חושבים על הורות אחרת?

- ✓ התשובות לשאלות אלה חייבות להיות חלק מהשיח הציבורי על הזכות להורות
- ✓ אנו פועלות לקידום חברה שיש בה תאם משפחתיים מגוונים וזכות שווה להורות.
- ✓ אנו מאמינות כי הזכות להורות לא צריכה לסתור אחריות חברתית ולא אמרה להתממש תוך ניצול עוני ומצוקה כלכלית של נשים בישראל או במדינות אחרות.

להשיב שעות ומידע נוסף:

פרויקט 'נשים טכנולוגיות רפואיות' של "אשה לאשה" – מרכז פמיניסטי חופש
 wmlisha@gmail.com
 www.lisha.org.il

4 על הפרויקט

הפעילות של "אשה לאשה" בנושא טכנולוגיות רפואיות נולדה מתוך הכרה בכך שלצד הפיתוחים המדעיים בתחומי הרפואה והפריון, יש לוודא כי ההשלכות החברתיות, כלכליות ואתיות נלקחות בחשבון, כמו גם שמירה על מעמדן של נשים וזכויותיהן הבריאותיות.

זהו פרויקט ייחודי מסוגו שמטרתו לפתח מעורבות חברתית ודיון פמיניסטי בנושאים המערבים מדע וחברה. בין הנושאים בהם אנו עוסקות ומבקשות לפתח חשיבה ביקורתית על תחום "תרומת" ביציות והחשש מסחר, אמצעי מניעה, פונדקאות, שיבוט ועוד. מטרת הפרויקט:

* אנו מבקשות לקדם מעורבות ציבורית בכלל ומעורבות נשים בפרט בתחומי הרפואה והמדע, ולפעול למניעת כל שימוש שיש בו ניצול של גוף אשה או איש.

* אנו שואפות לקדם שיח בין מדע וחברה, הכולל קשת רחבה של שיקולים ודיון מעמיק על ההשלכות החברתיות האתיות והכלכליות, שבצד קדמה מדעית.

* אנו מאמינות ביצירת שינוי על ידי סולידאריות בין קבוצות שונות ויצירת קואליציות הפועלות לקידום זכויות נשים ואדם בנושאים המערבים מדע ורפואה

www.isha.org.il

אנו מזמינות אתכם להמשך קריאה על פעילותנו באתרנו

